

**UCHWAŁA NR 35/2024
RADY NAUKOWEJ INSTYTUTU HISTORYCZNEGO
UNIwersYTETU SZCZECIŃSKIEGO**

z dnia 24 października 2024 r.

**w sprawie wyrażenia opinii dotyczącej sprawozdania z osiągniętych efektów naukowych
przez prof. dr. hab. Henryka Walczaka po zakończonym urlopie naukowym**

Na podstawie § 79 ust. 2 Statutu Uniwersytetu Szczecińskiego stanowiącego załącznik do uchwały nr 58/2019 Senatu Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 30 maja 2019 r. w sprawie przyjęcia Statutu Uniwersytetu Szczecińskiego (ze zm.) oraz § 69 ust. 4 zarządzenia nr 190/2021 Rektora Uniwersytetu Szczecińskiego z dnia 15 września 2021 r. w sprawie nadania Regulaminu Pracy Uniwersytetu Szczecińskiego, uchwała się co następuje:

§ 1

Rada Naukowa Instytutu Historycznego w głosowaniu tajnym pozytywnie opiniuje sprawozdanie z osiągniętych efektów naukowych przez prof. dr. hab. Henryka Walczaka po zakończonym urlopie naukowym.

§ 2

Sprawozdanie z urlopu naukowego prof. dr. hab. Henryka Walczaka stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

dr hab. Radosław Ptaszyński, prof. US
Przewodniczący Rady Naukowej Instytutu Historycznego

/podpisano podpisem kwalifikowanym elektronicznym/

Jego Magnificencja Rektor
Uniwersytetu Szczecińskiego
Prof. dr hab. Waldemar Tarczyński

Sprawozdania z rocznego urlopu naukowego

W czasie rocznego urlopu naukowego przeprowadziłem kwerendy w archiwach w Warszawie (Archiwum Akt Nowych, Wojskowe Biuro Historyczne) i Bukareszcie (Archiwum Narodowe Rumunii). Zaprocentowały one wejściem w posiadanie wartościowych materiałów dotyczących dyplomatyczno – wojskowych relacji polsko – rumuńskich w latach trzydziestych ubiegłego wieku. Ich waga sprawiła konieczność wprowadzenia znacznych uzupełnień w przygotowywanej monografii. Zamierzam zawrzeć ją w dwóch tomach obejmujących lata 1931-1936 i 1936-1939. Mimo napisania ponad 300 stron siłą rzeczy nie będę w stanie jej ukończyć w 2024 r. Jednakże efekt naukowy w postaci publikacji w punktowanych czasopiśmie zostanie osiągnięty. Obecnie jeden artykuł (Polska i Rumunia w ramach bloku rolnego w latach 1931–1932) został zakwalifikowany do druku w roczniku „Studia Środkowoeuropejskie i Bałkanistyczne” i ukaże się w roku 2025. Kolejny artykuł, który jest gotowy w 80% (Sprawy sporne w stosunkach polsko – rumuńskich 1929-1939) zamierzam złożyć do druku w „Studiach z dziejów Rosji i Europy Środkowej”. Poza tym w lutym 2024 r. przesłałem do publikacji w czasopiśmie „Europa Orientalis. Studia z Dziejów Europy Wschodniej i Państw Bałtyckich”, opracowane przez siebie studium na temat armii rumuńskiej ppłk. Romana Michałowskiego - attaché wojskowego RP w Bukareszcie. W sierpniu natomiast ukazał się w Suczawie w zbiorze studiów „Przeszłość i dzień dzisiejszy relacji polsko-rumuńskich = Trecutul și prezentul relațiilor polono-române” mój artykuł „Polska i Rumunia, a sprawa krystalizacji i początki bloku rolnego (1930)”.

W okresie urlopu naukowego kontynuowałem realizację wcześniej rozpoczętych projektów, które z przyczyn ode mnie niezależnych nie zostały wcześniej sfinalizowane. Zredagowałem i byłem współautorem (2/5 wszystkich haseł) wydawnictwa słownikowo-albumowego „55 lat Szczecińskiej Historii. Słownik biograficzny pracowników Instytutu Historii/Instytutu Historycznego Uniwersytetu Szczecińskiego”. Po perturbacjach organizacyjnych w Wydawnictwie Sejmowym (związanych z wymianą kierownictwa oraz dużej części kadry technicznej) skutkujących przeniesieniem przez współwydawcę tj. Ministerstwo Spraw Zagranicznych, współredagowanego przez mnie I t. wspomnień Alfreda Wysockiego do wydawnictwa „Neriton” musiałem tom ten ponownie przygotować do edycji. Dodam, że robocza wersja kolejnego, II tomu obecnie znajduje się w redakcji technicznej, z którą na bieżąco współpracuję. W lipcu tr. oddałem do druku w wydawnictwie IPN t. III pamiętników Leona Babińskiego, którego byłem współredaktorem. Od połowy sierpnia zaś wznowiłem prace nad t. III dokumentów (po etapie translacji, gdyż podobnie jak wcześniejsze tom ten jest dwujęzyczny) do historii stosunków polsko – rumuńskich w latach 1932-1939.

W marcu tr. uczestniczyłem w posiedzeniu Komisji Środkowoeuropejskiej Polskiej Akademii Umiejętności w Krakowie, gdzie wystąpiłem z referatem „Polska i Rumunia w ramach bloku rolnego w latach 1931–1932”. W kwietniu ukończyłem współredakcję książki jubileuszowej z okazji 85 - lecia urodzin prof. J. Farysia (II Rzeczpospolita. Historia i konteksty), w której także zamieściłem swój artykuł (Wizyta rumuńskiego ministra spraw zagranicznych Grigore Gafencu w Warszawie, 4-6 marca 1939 r.) . W sierpniu natomiast wziąłem udział w międzynarodowej konferencji w Suczawie, przedstawiając referat (Spór o lwowską cerkiew św. Jerzego w stosunkach polsko-rumuńskich 1923-1935) i prowadząc jeden z paneli.

W listopadzie 2023 r. ukończyłem i przesłałem do Wydawnictwa Naukowego UMK w Toruniu recenzję wydawniczą XI tomu studiów z dziejów kawalerii polskiej i obcej („Do szarzy marsz...”). W połowie września 2024 r. przekazałem redakcji serii „Polskie Dokumenty Dyplomatyczne” recenzję wydawniczą cz. II tomu dotyczącego roku 1920. W marcu tr. zostałem powołany przez Radę Naukową Kolegium Nauk Humanistycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego do składu komisji habilitacyjnej dr. P. Kozłowskiego, na której życzenie dokonałem zrecenzowania dorobku naukowego habilitanta.

W kwietniu tr. byłem moderatorem panelu dyskusyjnego w związku z publikacją wydawnictwa źródłowego „W obliczu Zagłady. Rząd RP na uchodźstwie wobec Żydów 1939-1945”, zorganizowanego przez Instytut Historyczny US i Polski Instytut Spraw Międzynarodowych w Warszawie. Na przełomie lipca i sierpnia we współpracy z Instytutem Polskim w Bukareszcie przygotowałem merytorycznie (dobór obiektów ilustracyjnych wraz ze wstępem i opisem) wystawę plenerową „Rumunia - Polaków azyl i tranzyt do walki o wolność” dotyczącą uchodźców i żołnierzy polskich przebywających w Rumunii w czasie II wojny światowej. Ekspozycja ta ma być pokazywana w większych miastach rumuńskich m.in. w Bukareszcie, Klużu, Konstancy i Suczawie. Obecnie mają miejsce przygotowania techniczne do jej instalacji w stolicy Rumunii. Obie te inicjatywy, szczególnie zaś druga z nich mogą być traktowane jako wyraz oddziaływania na otoczenie.

W związku z ograniczonymi środkami finansowymi na badania własne, kosztowność kwerendy w Instytucie Polskim i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie oraz inne priorytety finansowe dotyczące mojej aktywności naukowej, odłożyłem w czasie wizytę w IPMS. Obecnie po otrzymaniu drugiej transzy środków zamierzam w dniach 19-23 listopada br. zrealizować to zadanie.

Henryk Walczak